

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	4.Kf.700.077/2024/4.
A felperes:	Felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (eljáró kamarai jogtanácsos: dr. Tordai Gábor; felperesi képviselő címe)
Az alperes:	Heves Vármegyei Rendőr-főkapitányság (3300 Eger, Eszterházy tér 2.)
Az alperes képviselője:	dr. Péro Albin kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díjjal kapcsolatos közszolgálati jogviszonyból származó közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (12. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Miskolci Törvényszék 11.K.700.918/2023/11. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000 (harmincezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a 2020. április 1 napjától 2023. január 31. napjáig tartó időszakban (a továbbiakban: perbeli időszak) az alperes helységi Alosztály hivatásos állományú tagjaként baleseti helyszínelő beosztásban teljesített szolgálatot. A perbeli időszakban a kinevezése szerinti beosztásába nem tartozóan rendszeresen látott el sebességmérést, közrendvédelmi gépkocsizó járőrszolgálatokat, védett vezető kísérési, útvonallellenőrzési, ellenőrzés¹, ellenőrzés², migrációs és fokozott ellenőrzések keretében forgalomellenőrzési és ellenőrzés³ ellenőrzési feladatokat ellentételezés nélkül, az emiatt benyújtott szolgálati panaszát az alperes vezetője a határozatszám 1 számú határozatával elutasította.

A kereset, a védírat

[2] A felperes keresetében az alperest a perbeli időszakra – 2022. március és április hónapok kivételével – 1.236.800 forint megbízási díj és annak 2021. október 1. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni. Keresetét a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés a), c) pontjaira (2)-(5) bekezdéseire, a közlekedési balesetek és a közlekedés körében elkövetett más bűncselekmények esetén követendő rendőri eljárás szabályairól szóló 60/2010. (OT 34.) ORFK utasításra (továbbiakban: 60/2010. ORFK utasítás), a Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatról szóló 13/2017. (III. 24.) ORFK utasításra (a továbbiakban: Járőr Szabályzat), a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 33/2015.BMr.) 10.§ (2) bekezdésére, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 31/2015. BMr.) 35. § (6) bekezdésére, továbbá a Kúria Mfv.I.10.751/2016/4. számú döntésében foglaltakra alapította. A megbízási díj havi mértékét a rendvédelmi illetményalap 100%-ában határozta meg.

[3] Az alperes védíratában a kereset elutasítását kérte, annak jogalapját és összecszerúségét vitatva.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletében az alperest a kereseti kérelem szerinti – késedelmi kamattal növelt – 1.236.800 forint megbízási díj megfizetésére kötelezte. Döntését a Hszt. 2. § 25. pontjában, 11. § (1) és (3) bekezdéseiben, 71. § (1) bekezdés a), c) pontjaiban, (5)-(6) bekezdéseiben, 163. § (1) bekezdésében, a Járőr Szabályzat 61., 63.c), 79.a), 80. pontjaiban, valamint a 33/2015. BMr. 10. § (2) bekezdésében foglaltakra alapította. A tényállást a perbeli okiratok és Tanú 1 tanú vallomása alapján állapította meg. Rögzítette, hogy

a 60/2010. ORFK utasítás meghatározza a baleseti helyszínelők által ellátandó feladatokat, más baleseti helyszínelőkre vonatkozó norma nem ismert, ilyet a felek sem jelöltek meg. Amennyiben jogi norma adott munkakörre nézve kógens módon meghatározza az ellátandó feladatok körét, a munkáltatónak ehhez kell igazodnia a munkaköri leírás elkészítésekor, az abban foglaltak korlátlanul nem bővíthetők. A felperes által végzett feladatok nem tartoztak a beosztásába, azok ellátása számára többletfeladatot jelentett. Tanú1 tanúvallomása alapján elfogadta annak tényét, hogy a felperes valamennyi szolgálatát érintően parkoló- és pihenőhely, valamint gépjármű ellenőrzést végzett, a perbeli időszak hónapjainak felében jellemzően havonta 1-3 alkalommal sebességellenőrzést és minden hónapban TIK küldéseket is ellátott, mely utóbbiak mintegy 90%-a közlekedési jellegű, míg 10%-a nem közlekedési jellegű bejelentés kivizsgálására irányult, azonban az nem volt megállapítható, hogy a TIK küldéseken belül a baleseti helyszínelés és egyéb tevékenységek milyen arányt képeztek. A felperes ezen túlmenően a perbeli időszakban 5 alkalommal végzett útvonallellenőrzést és védett vezető kísérését, ellenőrzés3 ellenőrzésekben nem vett részt csak annyiban, hogy az érintett gépjárműveket kivezette az autópályáról. Megállapította, hogy a felperes valamennyi szolgálatát érintően a baleseti helyszínelő beosztása mellett járőrbeosztásba tartozó feladatokat is ellátott többletfeladatként, amelyek a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja és (5) bekezdése alapján a megbízási díjra való jogosultságát megalapozták. Rögzítette továbbá, hogy az Alosztályon a perbeli időszakban folyamatosan járőrhiány volt, a felperes ideiglenesen betöltetlen járőrbeosztást látott el, ezért a felperes igényét a Hszt. 71. § (1) bekezdés a) pontja alapján is megalapozottnak találta. Hangsúlyozta, hogy a 2020. áprilisi illetmény 2020. májusában vált esedékessé, így az arra vonatkozó követelés nem évült el. A felperes minden szolgálatában látott el beosztásába nem tartozó feladatokat, ezért a Hszt. 71. § (6) bekezdésében foglalt kritérium teljesült. Az ellátott többletfeladatok jelentős mértékére, annak saját munkakör mellett történő ellátására tekintettel a megbízási díjnak az illetményalap 100%-ban történő megállapítását nem találta eltúlzottnak.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[5] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan a megbízási díjnak az illetményalap 50%-ára történő csökkentését kérte. Megsértett jogszabályként a Hszt. 71. § (1) bekezdés a), c) pontjait, a 31/2015. BMr. 35. § (6) bekezdését jelölte meg. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállításait és a benyújtott bizonyítékokat nem, illetve a periratokkal ellentétesen értékelte, megsértve ezzel a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 78. § (2) bekezdését. A felperes csak olyan közlekedésrendészeti és járőri beosztásba nem sorolható, a munkaköri leírásában szereplő, képzettségének és végzettségének megfelelő feladatokat végzett, melyek a munkakörét képezték. Az elsőfokú bíróság nem határolta el az egyes járőrfeladatokat (közlekedésrendészeti járőr, forgalomellenőrző járőr, járőrvezető, járőrparancsnok), mivel az egyes beosztások és a helyszínelői beosztás feladatai között számos átfedés van. E körben utalt a Járőr Szabályzat 60., 79. d) és 80. pontjaira. A 60/2010. ORFK utasítás 12. pontja is csak az intézkedő rendőr feladatait említi meg, mivel a helyszínelést végző rendőr nem feltétlenül baleseti helyszínelő beosztást tölt be. Az elsőfokú bíróság által kizárólagos járőri feladatnak tekintett egyes feladatok nem kizárólag járőri beosztásban láthatók el, más feladatok pedig nem konkrét beosztáshoz, hanem képesítéshez és előképzettséghez köthetők. Nincs olyan norma, ami kizárná, hogy a felperes a baleseti helyszínelői feladatai elsőbbségén túl ne végezhetne prevenciós célú, illetve közlekedési

forgalomellenőrzési, forgalombiztosítási tevékenységet, ezért a 60/2010. ORFK utasítást nem lehet a baleseti helyszínelők tevékenységét kizárólagosan meghatározó és egyedüli normaként értékelni. Ugyanígy a sebességméréssel összefüggő feladatokról szóló 6/2022. (II. 4.) ORFK utasítás (a továbbiakban: 6/2022. ORFK utasítás), az ellenőrzés³ ellenőrzések végrehajtásáról szóló norma a feladatok ellátását nem a beosztáshoz, hanem a feladatellátást lehetővé tevő vizsgálóhoz és az ellenőrzési jogosultság megújításához köti, melyre figyelemmel a sebességellenőrzési feladatok kapcsán tett elsőfokú bírósági megállapításokat vitatta. Ugyanezt tartotta irányadónak az útvonallellenőrzési, útvonalbiztosítási feladatok tekintetében is, melyekből következik, hogy a közlekedésrendészeti feladatot ellátó baleseti helyszínelő jogosult kapcsolódó közlekedésrendészeti feladatok ellátására is (forgalomirányítás, alkoholszonda stb.), melyre a felhatalmazást a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 44. §-a adja. Jogszabályellenesen állapítja meg az elsőfokú bíróság az ítélet [20] és [21] bekezdéseiben, hogy amely feladat nem szerepel a 60/2010. ORFK utasításban mint kimerítő kógens normában, helyszínelői feladatnak nem is tekinthető. Ez alapján a felperes beosztásába nem tartozó feladatok száma ritka, eseti jellegű volt, melyet a meghallgatott tanú vallomása is alátámasztott. A TIK küldések döntő része is (90%-a) közlekedésrendészeti jellegű volt. Iratellenesen állapította meg e körben az elsőfokú bíróság, hogy ezen küldésekből a baleseti helyszínelés és egyéb tevékenység aránya nem volt megállapítható. Hangsúlyozta, hogy a felperes a parkoló és személyellenőrzéseket, sebességellenőrzést, útvonallellenőrzést a helyszínelő tevékenység ellátásának sérelme nélkül, munkaideje célszerű kihasználása, kitöltése érdekében végezte. A prevenciós célú ellenőrzés, járműforgalom ellenőrzése az Rtv. 44. § (1) bekezdésében foglalt általános közlekedésrendészeti feladatok része, mely a szakterület valamennyi hivatásos állományú tagjának alapfeladata. A helyszínelői norma csupán a baleseti helyszínelői feladatok egy részét határozza meg, az kimerítő jellegűnek nem tekinthető. Ennek megfelelően az elsőfokú ítélet [24]-[27] bekezdéseiben levezetett bírói érvelés megalapozatlan és jogszabálysértő. A Hszt. 71. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltak megállapítása kapcsán bár utalt az Alosztályon jelentkező létszámhiányra, azonban nem tisztázta, hogy a felperes az autópálya, illetve a forgalomellenőrző alosztályokon járőri, járőrvezetői vagy járőrparancsnoki feladatokat végzett-e. A megbízási díj mértékének meghatározása során álláspontja szerint az elsőfokú bíróság 31/2015. BMr. 35. § (6) bekezdésében foglalt szempontokat nem mérlegelte, figyelmen kívül hagyta, hogy a több szinttel alacsonyabb beosztásba tartozó járőri feladatok ellátása csak a minimális, a rendvédelmi illetmény alap havi 50 %-os mértékével ellentételezhető.

[6] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Hangsúlyozta, hogy az alperesi érveléssel ellentétben a közlekedésrendészeti szolgálati ághoz a helyszínelői beosztás mellett egyéb beosztások is tartoznak, melyeknek a helyszínelőtől eltérő feladataik, besorolásuk és illetményük van. A jogalapot a többletfeladat alapozza meg, a feladatok beosztásba nem tartozását a Fővárosi Ítéltábla több döntésében is megállapította. Az adott beosztásba (munkakörbe) tartozás kereteit már eleve jelzi a beosztás elnevezése, az ezen túlterjeszkedő munkáltatói igény a beosztásokat, a besorolásokat kérdőjelezné meg, ráadásul a pertárgyi feladatok járőri beosztásba tartozóak, amit a Járőr Szabályzat igazol. Az alperes által hivatkozott Rtv. és más jogi normák az egyes rendőrségi feladatokat szabályozzák, ami nem eredményezi azt, hogy e feladatokat bármely rendőr elláthassa, hiszen a feladatkörök speciálisan beosztáshoz, végzettséghez, jogviszonyhoz kötöttek. A 2022. március 1. napjáig hatályos közlekedési jogsértést dokumentáló technikai eszközök rendőrségi alkalmazásáról szóló 26/2013. (VI. 28.) ORFK utasítás (a továbbiakban: 26/2013. ORFK utasítás) szerint is a kezelői feladat nem egy adott beosztáshoz tartozik

(különösen nem helyszínelői feladat), hanem kijelöléssel történik és külön végzettséget igényel. A kijelölés kifejezés is jelzi, hogy ez egy a beosztáson túlmutató további munkáltatói intézkedés. Az alperes által hivatkozott 6/2022. ORFK utasítás sem tekinti a sebességmérést helyszínelői beosztásba tartozó feladatnak. Kúriai döntésre hivatkozva kiemelte, hogy a munkaköri leírások kiegészítésével a más beosztáshoz kapcsolódó feladatok nem lesznek munkakörébe tartozók, amit megerősít a munkakör és a munkaköri leírás eltérő jogi szabályozása is. A munkáltató szabadon csak egy adott beosztáson belül határozhatja meg a munkaköri feladatokat a jogszabály által szabályozott besoroláshoz és illetményhez kötve van, az alperes ezzel ellentétes álláspontja téves. A TIK utasítási jogköre sem eredményezheti a beosztáson túl végzett feladatok ellentételezés nélküliségét. Hangsúlyozta, hogy az alperes összecszerúségi kifogása alaptalan, mert a munkaideje jelentős részében és rendszeresen végzett a beosztásába nem tartozó, sebességellenőrzési és egyéb járőri feladatokat, így az erre megállapított 100%, vagyis bruttó 38.650 forint (nettó 25.000 forint), még a törvényes középértéket (125%) sem éri el, ezért nem tekinthető eltúlzottnak. Megjegyezte, hogy a közszolgálati perekben az alperesnek kell bizonyítani az igényelt juttatással összefüggő, vitatott számítások helyességét, és amennyiben konkrét levezetéssel ellátott, alternatív számítást nem terjeszt elő, az összecszerúség túlzott mértékét nem bizonyítja, akkor a bíróságnak a felperes számítását kell elfogadnia.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[7] A fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos.

[8] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Kp. 108. § (1) bekezdése alapján, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül.

[9] Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást túlnyomóan helyesen rögzítette, az abból levont jogi következtetése és érdemi döntése helytálló, azzal az ítéltábla egyetértett. A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakra mutat rá.

[10] Az alperes az elsőfokú ítéletet jogalapjában vitatta. A Hszt. 71. § (1) bekezdés a) és c) pontjainak megsértésére hivatkozással azzal érvelt, hogy az elsőfokú bíróság a felperes megbízási díjra való jogosultságát ezen jogszabályi rendelkezés téves értelmezésével állapította meg.

[11] Az alperes fellebbezésében helytállóan sérelmezte, hogy megalapozatlan volt az elsőfokú bíróság által rögzített tényállásnak az a megállapítása, miszerint a perbeli időszakban az alperesnél a járőrállomány feltöltöttségének hiánya miatt a felmerülő járőri munkát nem tudták ellátni és a felperesnek ezen okból is el kellett járőrbeosztással járó feladatokat végeznie. A Hszt. 71. § (1) bekezdés a) pontja szerinti esetkör vizsgálata legfeljebb annak az alperes által sem vitatott és ezen jogalap megállapításához nem elegendő ténynek a

megállapítását tette lehetővé, hogy a rendőrkapitányságon a perbeli időszakban több járőri státusz időszakosan betöltetlen volt; mivel az ezt meghaladóan tett tényállási megállapítás azonban olyan, az alperes működési körébe tartozó, munkaszervezéssel kapcsolatos kérdés, mely túlterjeszkedett a per tárgyán. Erre vonatkozóan az elsőfokú bíróság konkrét bizonyítási eljárást sem folytatott le, csupán a járőrhiány meglétéből következtetett a helyettesítés tényére. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítélete tényállásából az ezzel összefüggésben a [10] bekezdés alatt szereplő megállapítást és az indokolásban a [27] bekezdés alatt szereplő megállapításokat mellőzte; mert a felperes által ellátottként hivatkozott ideiglenesen megüresedett vagy betöltetlen szolgálati beosztások nem kerültek konkretizálásra és valamennyi felperesi többletfeladathoz hozzárendelésre, így a státuszok huzamos betöltetlenségéből nem következik okszerűen, további bizonyítási eljárás lefolytatása nélkül a Hszt. 71. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltak fennállása. Figyelemmel ugyanakkor arra, hogy a törvényszék a megbízási díj jogalapja körében a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjára is alapította döntését, így az a körülmény, hogy emellett a 71. § (1) bekezdés a) pontja szerinti esetkört kellő mélységben nem vizsgálta, és e körben téves következtetésre jutott, nem hatott ki az ügy érdemére.

[12] A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti megbízási díjra való jogosultság kapcsán az elsőfokú bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy a felperes által ellátott feladatok a baleseti helyszínelői beosztásába tartoztak-e vagy sem. Alaptalanul hivatkozott az alperes a fellebbezésében arra, hogy a felperes mindazt a feladatot köteles volt ellátni, amely a közlekedésrendészeti szakterület tevékenységi körébe tartozik, mert a szervezeti struktúra alapján önmagában valamely beosztáshoz tartozó munkaköri feladatok köre nem határozható meg. A munkaköri leírás azoknak a feladatoknak a körét jelöli ki, amelyeket a munkavállaló a jogviszonya fennállása alatt általában – külön utasítás nélkül is – végezni jogosult és köteles. A munkakörre vonatkozó előírások azonban csak bizonyos mélységig rögzítik a munkavégzés kereteit. A munkavállaló általános munkavégzési kötelezettségét konkrét tartalommal a munkáltató utasításai töltik meg; ez azonban csak akkor szabályszerű, ha az utasítás a munkakör kereteit nem lépi túl. Amennyiben jogi norma, így a felperes vonatkozásában a 60/2010. ORFK utasítás egyértelműen, kógens módon meghatározza az ellátandó feladatok körét, a munkaköri leírás elkészítésekor a munkáltatónak ahhoz kell igazodnia, az abban foglaltak korlátlanul nem bővíthetők. A végzett többletfeladatok ellátásáért a hivatásos állomány tagja ellenszolgáltatásra jogosult (Mfv.II.10.304/2017/15., BH2018. 259., Mfv.I.10.751/2016/4. számú határozatok).

[13] A munkáltató esetenként valóban utasíthatja a felperest a beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére is, ezzel azonban nem sértheti a beosztását és a beosztástól eltérő feladat tartós ellátása következtében a díjazásra (ellenszolgáltatásra) való jogosultságát. A munkáltató egyoldalú utasítási jogával csak az állománytáblában rendszeresített beosztáson belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja köteles ellátni. A munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, jogellenesnek számít az a gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását (Mfv.I.10.751/2016/4., Mfv.II.10.516/2017/4., Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4.).

[14] Az irányadó bírói gyakorlatból az következik, hogy a felperes beosztásához igazodóan kell meghatározni a ténylegesen végzett feladatokat, és az nem fedhet le több másik beosztást. E nélkül teljesen kiüresedne a besorolásra, az illetményre és a megbízásra vonatkozó szabályozás. Az alperes tehát szabadon csak egy adott beosztáson (munkakörön) belül határozhatja meg a felperesi munkaköri feladatokat, a jogszabály által szabályozott besoroláshoz és illetményhez kötve van (a Kúria Mfv.II.10.179/2011/4. számú ítélete).

[15] Alaptalanul érvelt az alperes azzal, hogy a felperes a baleseti helyszínelői beosztásán kívüli sebességmérési feladatok, járőrfeladatok, parkoló- és pihenőhely ellenőrzési feladatok teljesítésével a munkakörébe tartozó és többletfeladatnak nem minősülő tevékenységet látott el. A 60/2010. ORFK utasítás kódex jelleggel, kimerítően tartalmazza a helyszínelő feladatait, amelyek között a keresetben megjelölt feladatok nem szerepelnek. Míg a baleseti helyszínelő beosztásához tartozó feladatok meghatározásánál a 60/2010. ORFK utasítás az irányadó, az alperes által hivatkozott 26/2013. és 6/2022. ORFK utasítások kizárólag a közlekedési jogsértést dokumentáló technikai eszközök és a sebességmérők rendőrségi alkalmazásának szabályait fektetik le, a fellebbezésben hivatkozott rendelkezésekből pedig nem következik, hogy a jogalkotó e feladatellátást a baleseti helyszínelő beosztás részévé kívánta tenni. Mindezek miatt nem állítható, hogy a felperes a sebességmérés teljesítésével a saját beosztásába tartozó tevékenységet végzett.

[16] Nem volt jelentősége annak sem, hogy az elsőfokú bíróság nem határozta el az egyes járőrfeladatokat (közlekedésrendészeti járőr, forgalomellenőrző járőr, járőrvezető, járőrparancsnok), mivel a megbízási díjra való jogosultság megállapításánál annak van relevanciája, hogy ezen feladatok a felperes beosztásának a részét képezték-e vagy sem. Az elsőfokú bíróságnak csak ilyen mélységig kellett a feladatok meghatározását elvégeznie, ezen feladatának pedig eleget tett. Vizsgálta, hogy a járőrfeladatok a felperes beosztása szerinti feladatnak minősülnek-e, és e körben helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy azok nem tartoznak a helyszínelői beosztás feladatai közé.

[17] Az alperes fellebbezésében hivatkozott arra, hogy nincs olyan norma, ami kizárná, hogy a felperes a baleseti helyszínelői feladatai elsőbbségén túl ne végezhetne prevenciós célú, illetve közlekedési forgalomellenőrzési, forgalombiztosítási tevékenységet. Ezen jogsérelemállítással kapcsolatban a másodfokú bíróság rámutat arra, hogy a megbízási díjra való jogosultság nem azon az alapon illeti meg a hivatásos állomány tagját, hogy a beosztásához nem tartozó feladat ellátásával jogszerűen megbízható volt-e vagy sem. Kizárólag a feladatoknak az adott beosztáshoz való tartozásának van jelentősége. Amennyiben nincs olyan norma, mely kizárná hogy a felperes a beosztásához nem tartozó egyéb feladatot is ellásson, az a feladatellátás jogszerűsége, de nem a megbízási díjra való jogosultság szempontjából értékelhető körülmény.

[18] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes által a perbeli időszakban a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett – a feladatkimutatásban tételesen megjelölt – feladatok nem a beosztásához tartoztak. A Kúria korábbi határozataiban (Kf.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3.) leszögezte, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdés c)

pontjában meghatározott kritériumok konjunktívák, melyből következően a felperest megbízási díj illeti meg, amennyiben rendszeresen nem a beosztásához tartozó feladatkört lát el többletfeladatként, ahogyan ez a perbeli esetben megvalósult.

[19] A másodfokú bíróság kiemelten utal arra, hogy a hivatásos állomány tagjának többlettevékenységéért járó megbízási díj jogalapja körében a kiforrott ítélkezési gyakorlat szerint a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján a szolgálati beosztáson kívüli tevékenység bír jelentőséggel. Ahogyan arra az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott, a hivatásos állomány tagjának a szolgálatteljesítése során a munkaköri leírásban rögzített és a munkáltató rendelkezése alapján a beosztáshoz tartozó, illetve a munkaköri leírásban konkrétan nem nevesített feladatokat is végre kell hajtania, a beosztáshoz nem tartozó feladatkör ellátása azonban többletszolgálatnak minősül, amelyért – amennyiben az az adott szolgálati beosztáshoz nem tartozó rendszeresen elvégzett további tevékenység – a hivatásos állomány tagja ellenszolgáltatásra jogosult (Mfv.II.10.304/2017/15., BH2018. 259., Mfv.I.10.751/2016/4. számú határozatok). A munkáltató utasítási joga az alperesi állásponttal szemben nem korlátlan, ezért csak olyan feladatot határozhat meg egy adott munkakörhöz rendelt, amely annak keretei közé tartozik. Egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós ellátása – nem tekinthető az adott munkakör részének (Kfv.VII.37.193/2020/8., Kf.VII.39.246/2020/4., Kf.VIII.39.804/2021/4. számú kúriai határozatok).

[20] A fenti alapvetésnek megfelelően az elsőfokú bíróság a feltárt tényállás alapján okszerűen vonta le azt a következtetést, hogy a felperes rendszeresen, visszatérően jelentkező, beosztásába nem tartozó többletfeladatokat végzett, amelyek a megbízási díjra való jogosultságát megalapozták. Mindezekre figyelemmel az alperes a jogalap körében tévesen hivatkozott a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjának sérelmére. A megbízási díjra való jogosultság elsőfokú ítéletben történt megállapítása – az alperes álláspontjával szemben – az irányadó jogszabályi rendelkezések helyes értelmezésén és alkalmazásán alapult.

[21] A megbízási díj mértékével kapcsolatban az ítéltábla hangsúlyozza, hogy az az ellátandó munkaköri feladatokhoz köthető, a díjazás azért jár, mert a rendvédelmi szerv tagja az eredeti munkaköri feladatoktól eltérő többletfeladatot végez és ezt a többletterhet a Hszt. 71. § (5) bekezdésében a jogalkotó az illetményalap 50-200%-áig terjedő összeggel kompenzálja. A követendő bírói gyakorlat szerint (pl. Kfv.VII.37.780/2020/5.) a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés, hogy az eredeti munkakör mellett ellátott többletfeladatokra tekintettel a megbízási díjat milyen mértékben határozza meg. A mérlegelés szempontjait a munka bonyolultsága, az eredeti munkaköri feladatokhoz viszonyított időigénye, annak gyakorisága, az arra előírt többlettudás birtokában kell meghatározni. Valamennyi szempontot összességében kell mérlegelni, továbbá a rendvédelmi szerv tagja által elvégzett feladatok egyedi vizsgálata alapján kell arról döntenie, hogy a ténylegesen ellátott többletfeladatért milyen mértékű megbízási díj jár. Az alperes nem állapított meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek, ezért a megbízási díjat a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg.

[22] Az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 100%-ában határozta meg a felperest megillető megbízási díjat, a megbízási díj mértékére vonatkozó törvényi és jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl.

Döntésében hangsúlyosan a felperes saját beosztása melletti többletfeladatai rendszeres és jelentős mértékét értékelte, melyre tekintettel indokolt volt a megbízási díjnak az illetményalap 100%-ában történő megállapítása. A 31/2015. BMr. 35. § (6) bekezdése is a mérlegelendő szempontoknál a többletfeladat nagyságát, a megbízással járó többletterheket és a helyettesített szolgálati beosztásának besorolását nevesíti. Ezen szempontok közül az alperes által hivatkozott alacsonyabb besorolási szinthez és felelősséghez megbízási díjat befolyásoló következményt az elsőfokú bíróság nem társított. A többletfeladat gyakoriságából a többletfeladatok mértékére egyértelműen következtetni lehetett, azaz azt a bíróság értékelési körébe vonhatta. Az pedig egyértelműen levezethető, hogy a saját feladatkör mellett végzett más beosztáshoz tartozó feladatok szükségképpen többletterhet is jelentenek. Az elsőfokú bíróság mérlegelése nem volt okszerűtlen, ellentmondásos, vagy a megállapított tényállással ellentétes. Az 50-200% között megállapítható megbízási díj középértéke 125%, melyhez viszonyítva az elsőfokú bíróság a mérlegelési szempontokat meg nem sértve állapította meg a középértéknél alacsonyabb, de a minimumértéknél magasabb megbízási díjat.

[23] A fent kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[24] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése értelmében kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, annak mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) és 3. § (2), (5) bekezdéseire figyelemmel állapította meg, amelynek során a felperes által felszámított költség összegét a pertárgy értékére, az ügy bonyolultságára, a felperes által benyújtott fellebbezési ellenkérelem elkészítésének munka- és időigényére, valamint a tárgyaláson kívüli elbírálásra tekintettel a felszámított összeggel arányban állónak ítélte.

[25] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében és 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési illeték (98.944 forint) az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított teljes személyes illetékmentessége folytán a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.

[26] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 77. §-a értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

[27] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2024. június 25.

dr. Kecskés Zsófia s.k.	dr. Szeles Balázs György s.k.	dr. Kincsesné dr. Szalai Kornélia
s.k.		
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró